

TERAPIE

Přednáška: Mgr. Alena Skotáková, Ph.D.

TERAPIE

- ▣ **J.A.Komenský** (Didaktika Magna) definoval léčebnou pedagogiku jako uvedení dobré věci, která přepadá v nákazu v původní stav.
- ▣ **Terapeutické postupy** - cvičení, programy na zlepšení narušených funkcí; zprostředkovávají potřebné zkušenosti a zážitky, vytváří prostor pro formování, dozrávání a pozitivní změnu.

HIPOTERAPIE

- ▣ Speciální forma léčebné rehabilitace, spojuje fyzické a psychické prvky
- ▣ **Kůň:** terapeutický prostředek (trojrozměrný pohyb těla – střídání napětí a uvolňování těla klienta – přizpůsobuje se při své naprosté pasivitě), má pozitivní vliv na psychiku klienta
- ▣ **Diagnózy v oblasti ortopedie:** vrozené malformace končetin, anomálie páteře, hrudníku, stavy po zlomeninách končetin, amputace
- ▣ **Diagnózy v oblasti neurologie:** roztroušená mozkomíšní skleróza, svalová atrofie a dystrofie, DMO
- ▣ **Další diagnózy:** LMD, kardiovaskulární choroby, chronická bronchitida, obezita, psychotické stavy

HIPOTERAPIE

- ▣ **Terapeutická jednotka:**
 - délka 20 – 40 minut, k vyvolání pozitivního efektu hipoterapie se uvádí **2-3 měsíce s intenzitou 2-3krát týdně**
 - fyzioterapeut – vede balanční cvičení (na základě doporučení lékaře), hipolog – příprava a ovládání koně
- ▣ **Hipoterapeutická cvičení** - cviky odpovídají postižení pacienta.
 - zvládnutí základních dovedností – nasednutí, sed.
 - volná jízda.
 - dechová cvičení.
 - předklon k šíji koně a natažení HK, pohlazení.
 - záklon, leh na koně.
 - upažení a vzpažení HK.
 - jízda se zavřenýma očima.
- ▣ <http://www.youtube.com/watch?v=fPDkO5SSrvc&feature=related>

CANISTERAPIE

- ▣ Terapie při níž dochází k **působení psa na člověka**
- ▣ Uplatňuje v psychoterapii dospělých, dětí, seniorů, lidí s tělesným a mentálním postižením, epileptiků a vězňů.
- ▣ Vztah **člověk-zvíře** dokáže vyvolat pozitivní sociální a emocionální terapeutické efekty – přispívají k zlepšení zdravotního stavu.
- ▣ **Pes pomocník:** umožňuje postiženému nezávislost na jeho prostředí, podporuje emoční jistotu postiženého, zvyšuje sebejistotu, zvyšuje stupeň interakce mezi zdravými a nemocnými
- ▣ **Formy canisterapie:**
 - Animal assisted activity – **AAA** – zvíře je přítomno, není součástí plánovaného procesu (předpoklad – přínos pro klienta).
 - Animal assisted therapy – **AAT** – zvíře je integrální součástí terapeutického procesu.
 - Polohování, uvolnění, relaxace, hry, poznávání, mazlení, ...

ARTETERAPIE

- ▣ Léčba **uměním**, vymezena jako druh psychoterapie.
- ▣ Výtvarný projev = prostředek ke komunikaci – arteterapeut X klient/klienti.
- ▣ Možnost **sebevyjádření** k psycho-traumatizujícímu zážitku klienta.
- ▣ **Těžištěm** práce je samotný tvůrčí proces, nikoliv umělecké hodnocení vzniklého artefaktu.
- ▣ Slouží k **upřesnění diagnózy** – u pacientů s psychickými poruchami., vhodné pro osoby, které se nesnadno vyjadřují slovně – děti, dospívající, starší lidé, lidé trpící neurózami, psychózami.
- ▣ **Arteterapeutické techniky**
 - volné čmárání různě motivované (deštěm, rytmus hudby ...)
 - kresba prsty namočenými v barvě
 - keramická hlína
 - tématická kresba, malba
 - interakční kresba ve dvojicích, ve skupině.

MUZIKOTERAPIE

- ▣ **Hudba** jako stimulátor aktivity, k uklidnění, k odstranění či zmírnění agrese, k odstranění napětí. U psychoneurotických poruch (deprese, hysterie), léčba narkomanie nebo oblast psychosomatiky
- ▣ „Použití hudby k usnadnění terapeutický cílů: obnovení, udržení a zlepšení duševního i tělesného zdraví...vyvolává změnu způsobu chování...“ (Americká národní společnost pro muzikoterapii).
- ▣ **Dělení muzikoterapie** z hlediska účasti dítěte/klienta:
RECEPTIVNÍ (pasivní) – poslouchání hudby, vyvolání emočních procesů, které odhalují racionalizované nebo potlačené konflikty
AKTIVNÍ – provozování hudby

HERNÍ TERAPIE

- ▣ **Herní specialista** - kvalifikovaný pracovník dětských odd.nemocnic.
 - **zaměřeno** na pochopení psychiky hospitalizovaných dětí a jejich rodičů
 - **navazuje** kontakt s dítětem, posiluje důvěru a ochotu spolupracovat s lékaři
 - **před přijetím** dítěte připravuje dítě a rodiče na hospitalizaci (figuríny Pěť a Petruška – orgány na suché zipy, fotoalba a fotoseriály s PaP na konkrétních odd.)
 - **při přijetí** – seznámení s personálem, kamarády, denním režimem
 - příprava **před zákroky a vyšetřeními** dítěte

Podává pravdivé informace, vychází z dobré znalosti diagnóz, spolupracuje se zdravotníky.

ERGOTERAPIE

- ▣ **Terapie motoricko - intelektuálních funkcí** a sociálních schopností z cílem dosažení samostatnosti v osobním, sociálním a pracovním životě. Aktivní pomoc lidem každého věku s fyzickým, psychickým či intelektovým postižením, omezujícím jejich funkční kapacitu a samostatnost
- ▣ S možností použití bohatého spektra různých materiálů, je jedním z hlavních polí ergoterapeutické práce také cílený trénink vnímání a senzibility. Ergoterapie obsahuje také poradenskou činnost a to s hlavní orientací nejen na pacienta ale také na jeho rodinné příslušníky, jak i sestavení a adaptaci vhodných pomůcek na individuální potřeby pacienta. **Cílem** ergoterapeutické intervence je docílit prací v interdisciplinárním týmu zlepšení funkčního poškození pacienta, zabránění progrese a vzniku sekundárního poškození.
- ▣ Hlavní ergoterapeutické **úkoly**:
 - Senzomotorická funkční terapie
 - Trénink kognitivních funkcí
 - Trénink soběstačnosti – Activities of daily living ADL
 - Trénink v domácím okolí

ERGOTERAPIE

- ▣ **Ergoterapie se provádí:**
 - v ambulantních a lůžkových zařízeních
 - v rehabilitačních centrech a ústavech
 - v lázeňských zařízeních
 - v léčebnách pro dlouhodobě nemocné
 - v ústavech sociální péče
 - v psychiatrických léčebnách
 - v geriatrických zařízeních
 - v denních stacionářích
 - v léčebných zařízeních pro smyslové poruchy
 - v rámci programu home care

POUŽITÁ LITERATURA

- ▣ PIPEKOVÁ, J.; VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Terapie ve speciálně pedagogické péči*. Brno : Paido, 2000. ISBN 80-85931-83-4.